

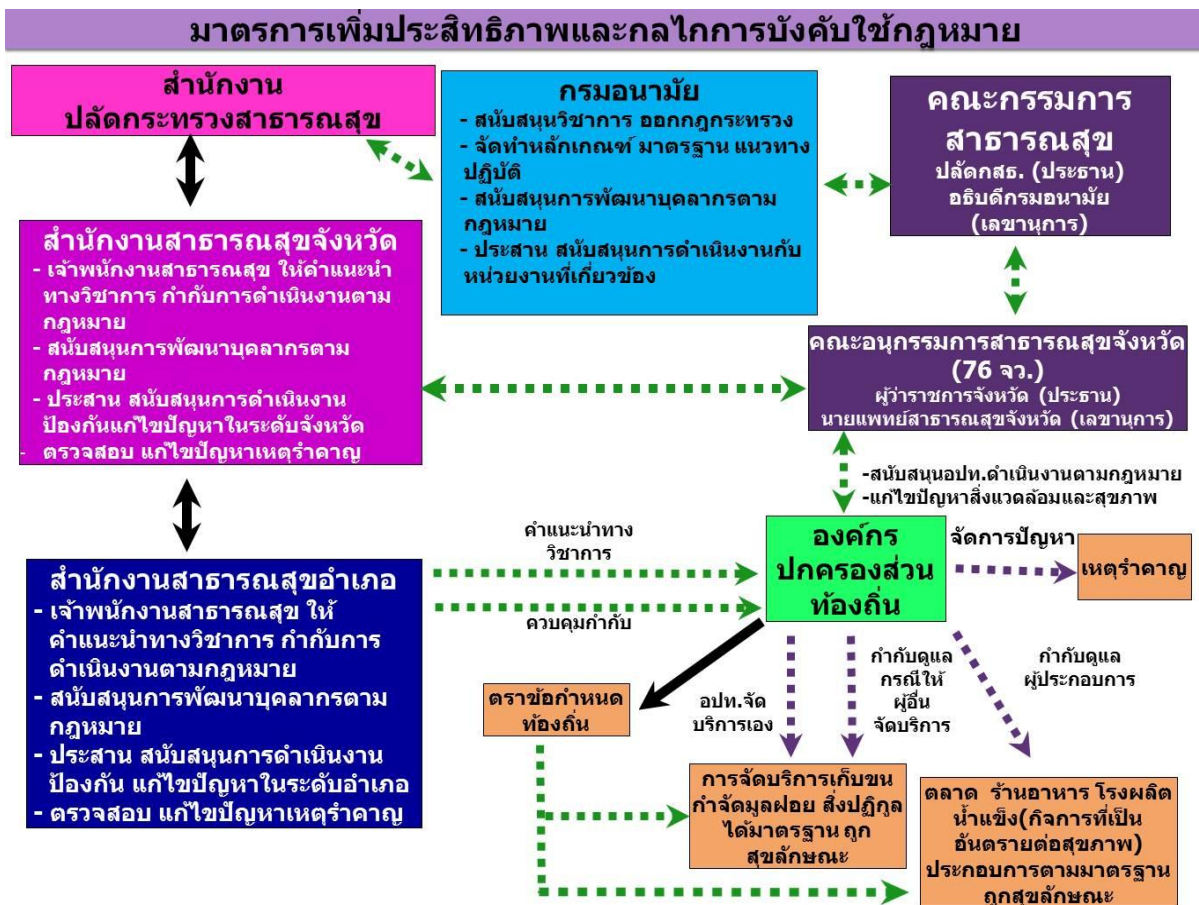
ข้อมูลสำคัญ ในการทำงานอนามัยสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 2)

บทบาทของอนิจกรรมการสาธารณสุข และบุคลากรสาธารณสุขในสสจ. และสสอ.

ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพและกลไกการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๕๘'

ความสำคัญ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพของประชาชน มีกลไกการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ใช้กฎหมาย ทั้งในส่วนของการตราข้อบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขต่างๆ ให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ รวมถึงการอนุญาต การควบคุมดูแลและการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยมีเจ้าพนักงานสาธารณสุขทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา / ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านวิชาการและการตรวจตราดูแลให้ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะ ซึ่งที่ผ่านมาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของราชการส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังพบข้อจำกัดในหลายด้านทั้งในส่วนของการขาดแคลนบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจทางด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและขาดทักษะการใช้กฎหมายทำให้ไม่สามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยพบเห็นได้จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น อาทิ ปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การดำเนินกิจการที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่อาศัยใกล้เคียง ขอร้องเรียนจากเหตุเดือดร้อนรำคาญเพิ่มมากขึ้น ฯลฯ

รูปที่ 1 ระบบและกลไกการบังคับใช้กฎหมายสาธารณสุขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งตามบทบัญญัติของ พรบ.การสาธารณสุข กำหนดให้มีคณะกรรมการสาธารณสุข (ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน และอธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ) มีเจ้าพนักงานสาธารณสุขในระดับจังหวัดและอำเภอ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำทางวิชาการแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการ

1. ตราข้อบัญญัติท้องถิ่น
2. การจัดการเก็บ ขน กำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล (กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง)
3. กำกับดูแลสถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข รวมถึงกรณีที่ต้องครุปกครองส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้เอกชนดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. จัดการปัญหาเหตุรำคาญ

ดังนั้น บุคลากรสาธารณสุขในระดับจังหวัดและอำเภอจึงมีความสำคัญกับกลไกการบังคับใช้กฎหมาย

ในปี ๒๕๕๗ คณะกรรมการสาธารณสุขได้มีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการสาธารณสุขจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่มีความพร้อม รวม ๓๒ จังหวัด ได้แก่ สกลนคร มุกดาหาร หนองคาย อุบลราชธานี อำนาจเจริญ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด เชียงราย เชียงใหม่ แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน พะเยา แม่ฮ่องสอน พิจิตร นครสวรรค์ ตาก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี นครปฐม เพชรบุรี นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ตรัง สตูล และยะลา มอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา สนับสนุน กำกับดูแลและเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่าง คณะกรรมการสาธารณสุขที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย โดย กรมอนามัยได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัด ทีมสนับสนุนทางวิชาการ รวมถึงการร่วมเป็นพี่เลี้ยงในการจัดประชุมให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ด้วย

ในจำนวนนี้มี ๑๔ จังหวัดที่จัดประชุมได้ ๒ ครั้งและอีก ๑๔ จังหวัดที่ได้ประชุมแล้ว ๑ ครั้ง อีก ๔ จังหวัดยังไม่มีผลการดำเนินการ (ข้อมูลวันที่ ๒๕ มิ.ย.๒๕๕๗) จังหวัดที่มีการประชุมคณะอนุกรรมการสาธารณสุข จังหวัดแล้ว ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมดังนี้

๑) แต่ละจังหวัดสามารถใช้การประชุมคณะอนุกรรมการฯ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความเห็นและ ตัดสินใจใช้มาตรการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นใน ระดับพื้นที่ โดยบางจังหวัดได้นำเสนอปัญหาต่อที่ประชุม แสวงหาแนวทางจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและดำเนินการ แก้ไขร่วมกัน เช่น การจัดการมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล การจัดการด้านสุขลักษณะของส่วนใน สถานีขนส่งผู้โดยสารของจังหวัดแม่ฮ่องสอน การจัดการด้านสุขลักษณะในตลาดได้รุ่งของจังหวัดอุบลราชธานี การ แก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่งทำให้เกิดปัญหาหมอกควันในบึงสีไฟของจังหวัดพิจิตร เป็นต้น

๒) เป็นช่องทางกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตราข้อกำหนดที่จะนำไปใช้ควบคุมและ กำกับดูแลการดำเนินกิจการที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ให้ครบถ้วน รวมถึงเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะสอดส่องดูแลการกระทำใดๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสถานะความเป็นอยู่ของตนเองหรือชุมชน เช่น การเร่งรัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตราข้อบัญญัติควบคุมการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่มีผู้ลักลอบทิ้งของ จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ เป็นต้น

๓) เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานระดับต่างๆ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาด้านอนามัย สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น เช่น โครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการบังคับใช้กฎหมายการ สาธารณสุขของจังหวัดน่าน จังหวัดยะลาและจังหวัดร้อยเอ็ด โครงการฝึกอบรมเทคนิคการประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่ามาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายจะมีส่วนสำคัญใน การส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพของประชาชนให้ดีขึ้นได้

จากคณะทำงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

25 มิถุนายน 2557

ติดตามได้ทางเว็บไซต์: <http://hia.anamai.moph.go.th>

ติดต่อ หน่วยงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ได้ที่

1) สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม โทรศัพท์	02-590-4316	http://env.anamai.moph.go.th
2). สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ โทรศัพท์	02-590-4180	http://foodsafety.anamai.moph.go.th
3) กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ โทรศัพท์	02-590-4190	http://hia.anamai.moph.go.th
4). ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข โทรศัพท์	02-590-4237	http://laws.anamai.moph.go.th
5). ศูนย์ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย โทรศัพท์	02-968-7603	http://rlhc.anamai.moph.go.th